

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-03-28
Besvaras senast
2023-04-05 kl. 12.00

Till statsrådet Paulina Brandberg (L)

2022/23:495 Gigeekonomin

Svensk arbetsmarknad har förändrats de senaste två årtiondena. Från att den i decennier har dominerats av tillsvidareanställningar på heltid hos en arbetsgivare har en mer otrygg men också flexiblare arbetsmarknad vuxit fram. Den har fått namn som plattformsekonomi eller gigeekonomi.

Gigeekonomin och plattformsekonomin utmärks bland annat av att relationen består av tre, i stället för som brukligt av två, parter: gigarbetaren (utföraren), kunden (beställaren) och plattformen (tillhandahållaren). I vissa fall finns det även ytterligare en aktör inblandad, då gigarbetare som arbetar genom en plattform kan vara knutna till ett egenanställningsföretag. Kända exempel på företag inom gigeekonomin är Uber och Amazon Mechanical Turk.

En central arbetsrättslig fråga är om gigarbetaren ska ses som arbetstagare eller (självständig) uppdragstagare. I Sverige gäller arbetsrätten relationen mellan arbetstagare och arbetsgivare, medan exempelvis uppdragsavtal faller utanför arbetsrättens tillämpningsområde.

I praktiken är de som arbetar åt till exempel Uber eller Foodora uppenbart i en arbetstagsituation och helt beroende av plattformen för att kunna ta uppdrag. Arbetsrättsligt saknas i dag dock praxis från högsta instans för om just plattformsföretag ska ses som arbetsgivare eller inte. Otydligheten kring anställningsförhållandet, och det faktum att få gigarbetare täcks av ett kollektivavtal, kan få negativa konsekvenser för löneutveckling och trygghet på jobbet.

Frågan om hur gigeekonomin ska regleras och hur de som arbetar i dessa sektorer av ekonomin ska kunna ges anställningstrygghet och rimliga arbetsvillkor är i slutänden en politisk fråga. Det är lagstiftaren, Sveriges riksdag, som måste bestämma sig.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Paulina Brandberg:

Hur vill statsrådet reglera de delar av arbetsmarknaden där gigarbete förekommer för att ge de arbetande trygghet och rimliga arbetsvillkor?

.....
Jamal El-Haj (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch